

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Ép testben ép lélek

Mens sana in corpore sano: ép, egészséges testben ép, egészséges lélek, — mondotta több, mint kétezer évvel ezelőtt a világot leigázva terítő hatalmas római birodalom pedagógus államférfia. S egész nemzetnevelési programját, népének egész jövőjét és boldogságát ebbe az egyetlen egy rövidke mondatba foglalta bele. Egészséges ép testű polgárok egészséges ép lelkére van a hazának szüksége, hogy szilárd talajon állva nagy, erős és hatalmas lehessen. S az egész országrészek fölött rendelkező dúsgazdag és büszke római patricius ép úgy, mint a hivatali viselő szegény és lenézett plebejus kivétel nélkül testedző sportokban, egészséget óvó gimnasztikákban neveltette fel gyermekét, s adott hazájának honpolgárokat, akik józanul tudtak ítélkezni a fórumokon, s vífézül harcolni a harctereken. Így lett aztán a Senatus Populusque Romanus olyan nagyhatalma a világnak, amilyen kétezer év óta nem volt egyetlen egy sem.

Ezt a rövidke sarkigazságot, ezt a szerény és igénytelen nemzetnevelési programot a maga teljes komolyságában és jelentőségének roppant súlyosságában kell felfogni, magáévá tenni és végrehajtania a bolsevizmus romjain felépülő új Magyarországnak.

Ma élő nemzedéke az elpuhultság, a tunyaság és az erkölcsi liberalizmus levegőjében nőtt fel, s ahogy a korán kezdett élvezetekben elsatnyult a teste, úgy romlott le, úgy gyengült meg erkölcsi ereje, itélőképessége és jellemi szilárdsága a Nyugatról magába szírt erkölcsi léhaságoktól. Ez a nemzedék majdnem teljesen elveszett ahhoz, hogy médiuma, használható anyaga legyen egy új alapokon induló nemzeti megújulásnak. Ez a nemzedék, ha erős törvényekkel, célszerű intézményekkel kényserltik is arra, hogy elaltatott, más irányba terelt, apáiól átszármazott nemes indulatait állandóan felszínen tartva új, tisztultabb életet kezdjen, — sohasem lehet letéteményese annak az új kornak, melynek alapját az egészséges, ép testben lakozó, érintetlen szűztiszta lélekbe csepegtetett erkölcsi erő és jellemi nemesség alkotja. Ezt a nemzedéket a mainak kell azzá nevelnie, hogy megingathatatlan, szilárd alapja legyen az új Magyarországnak. Ezt a nemzedéket testedző sporttal, egészséget óvó gimnasztikával kell elsősorban ellenállóvá tenni az emberi test kórokozó bacillusaival szemben, hogy meg tudja állni helyét az emberi lélek bomlasztó spórái közepette.

Ezt a munkát szülőnek és társadalomnak együttesen kell végezniük. Kezdeni a családban, folytatni az iskolában, s az iskolán kívüli testnevelő, sport egyesületekben. A Csonka-magyarországnak erős, éptestű férfiakra és becsületes gondolkorású, jellemes polgároknak van szüksége. Ezek nélkül mindig csonka lesz Magyarország és gyalázatát nem bírja lemosni sohasem... A testnevelési tanács most dolgozik azokon a részleteken, melyek a gyermeki test erőssé tételének egyes láncszemeit alkotják. Ennek alapján felhívással fordul a szülőkhöz, s arra kéri őket, hogy a haza érdekében, a nemzet jövőjének biztosítása céljából és a saját, szereltes gyermekeik érdekében vegyék gondozás és nevelés alá gyermekeik zsenge testét, s tervszerű munkával iparkodjanak azt az egészséges lélek számára egészséges lakóhelyé építeni. Hisszük, hogy a magyar anyák megértik a felhívást, s olyan alapos nemzetnevelő munkába fognak mihamarabb, amelynek eredménye a kétezer éves igazság újabb példája lesz: Ép testben ép lélek!

Nagyatádi Szabó István a fejadag felemeléséről

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, aug. 4. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Bottlik József alelnök.

Erekly Károly megköszönte indítványát Korányi Frigyes pénzügyminiszter felülvizsgálata kikiáltandó szakközvetítő tárgyában. Nagy hibának tartja azt, hogy Korányi a románok kivonulása után a bankóprás nyomást nem szüntette be.

A mi valutánk nem azért rossz, mert haragban vagyunk a zsidó tőkével, hanem mert a kivitelre kerülő árukért külföldi pénzt kérünk, nem magyar pénzt. Felolvassa Korányi pénzügyminiszter egy bizalmas felszólítását.

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

Korányi Frigyes hangoztatja, hogy feladatát mindig a legnagyobb odaadással végezte. Most is hangsúlyozza, hogy a legnagyobb takarékossgal van szükségünk.

X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X

Elnök szavazás alá bocsájja Erekly indítványát, amit azonban a Ház elvetett.

Ezután Szabó József megköszönte indítványát a termésrendelet megváltoztatására és a fejadag felemelésére vonatkozólag.

A lipótköruti vérengzés tárgyalása

Rigóczy — katonaszökevény

Budapest, aug. 4. (N. St. t. j.) A lipótköruti gyilkosság ügyében ma folytatták a tárgyalást. Az elnök átadta az orvosszakértőknek Rigóczy kését, — hogy vizsgálják meg: alkalmas-e az emberélet kioltására.

Ezután Verebélyi Leó gyárigazgatót, a meggyilkolt bátyját hallgatják ki, aki a következőket mondta:

— Az nap este háromnegyed 10 órakor már feküdtem, mikor nagy lármát, üvegcsörmpölést, jajveszékeltést hallottam. Az ablakhoz siettem s láttam, hogy egy vadul kiabáló és lármázó tömeg vonul be a Club-kávéházba. Majd egy menekülő alakot láttam, akit három ember feltartóztatott s láttam, hogy a menekülő alak hirtelen összerokkad, tamadái pedig elszaladtak.

— Néhány perc múlva feljött a házmester s jelentette, hogy akit meggyilkoltak, az a testvéröcsém volt...

Ezután az elnökölő Liskay XXXXXX bírő megmutatja a gyilkosság színhelyén felvett helyszinrajzot. A vádlott megmutatja azt a házhelyet, ahol a gyilkosság történhetett.

A kihallgatás során kiderült, hogy Rigóczyt már régen kidobták az Ébredő Magyarok Egyesületéből s annak már nem tagja. Ezután Liskay XXXXXX bírő felolvassa Vigh és Kenyeres egyetemi tanárok boncjegyzőkönyvét, amely szerint az egyik szurás szívet járta keresztül s halálos volt.

Majd felolvassa Rigóczy személyi adatait.

Azután felkéri az orvosszakértőket, vizsgálják meg a vádlott elméleti állapotját. Szünet után az orvosok mondták el

Nagyatádi Szabó István válaszol Szabó József indítványára. Kijelenti, hogy a 4 kilogrammos fejadag még a régi gabonából van megállapítva, nem az újból. A termés fokozását úgy tudjuk elérni, hogy lehetőleg a gazdák is, mi is megtaláljuk számításunkat, s nem lehet a gabona árát lenyomni, mikor az ipari termékek árai folyton emelkednek. Az indítványt nem fogadja el s kéri a nemzetgyűlést, vesse el az indítványt.

Szabó József néhány adatot ismertet a nemzetgyűléssel. Felmutat egy csomagot s bemutatja a háznak, hogy a háboru alatt mennyi kenyert és lisztet kapott a dolgozó munkás s mennyit kap ma.

Az elnök engedélyével a képviselők eljenzése között a Ház asztalára helyezi ezeket a kenyérdarabokat.

Nagyatádi Szabó erőlyesen hangoztatja, hogy egy szem gabona kivitel nem lesz addig míg a belső lakosság nem lesz ellátva.

Szünet után Rubinek Gyula, Beniczky Ödön interpellációjára válaszol, aki Vencsellő község felépítését kérte.

Beniczky a választ tudomásul veszi.

Wagner Károly interpellációt terjeszt elő. Dánér Béla dr a hadi rokkantak ügyében intéz interpellációt.

Elnök a jövő ülés napirendjére nézve tesz előterjesztést, s ezzel az ülés véget ér.

véleményüket, mely szerint Rikoczky a gyilkosság elkövetése idejében teljesen beszámítható volt. A szakértők a fegyvert alkalmasnak tartják arra, hogy halálos sérülést lehessen vele ejteni.

Ezután a vád és védbeszédre került a sor.

Budapest, aug. 3. (Nemz. St. tel. jel.) A lipótköruti gyilkosság mai tárgyalásán az ügyész védbeszédében a XXXXX büntetőkönyv 413. paragrafusa alapján gyilkosság és előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés bűntettében kér marasztalást. Tekintettel a vádlott fiatalkorára, az ítélet 10—20 évi súlyos börtön lehet.

A védő az előre megfontoltságot cáfolja. A bíróság visszavonult ítéletozataira. Az ítéletet a délutáni órákban hirdetik ki.

Budapest, aug. 4. (N. St. t. j.) A főkapitányságon folytatták Illy László és Balogh Béla kihallgatását.

Balogh Béláról megállapították, hogy nincs része a Lipót-köruti gyilkosságban, csak a barátját, Illyt akarta megmenteni.

Illy ragaszkodik az első vallomásához s tagadja, hogy ő lötte volna le Varsányi ügyvédet. Kihallgatását még folytatják.

Határkiigazítás Biharban

Berettyóújfalú, aug. 4. (Nemz. St. tel. jel.) A határkiigazító bizottság már megkezdte munkáját Biharmegyében. Geszt, Körösnagyharsány, Biharmezőgyán községekben a régi közigazgatási hatóságot visszaállította. E területek a magyar közigazgatásnak adattak át.

A mindennapi kenyér kérdése A megélhetés újabb problémája

Az új termésrendelet, különösen annak az állatállományt lakosságát illető része olyan keserű salóddá váltott ki nemcsak a nemtermelők, le a termelő gazdák körében is, hogy a várva-várt új gazdasági év elé ismét reménytelenül és a legnagyobb aggodalmakkal nézett az ország meggyőződött népe. Az állatállományt illetően a megélhetés ocsóbbodását várják az új termésrendeletől, a termelő gazdák pedig az általuk hozott anyagi áldozatok árán egálabb az igazságtalan vádak eliminálását. Egyik sem fog meglőrtenni. Az állam ugyan elrekvirálja a gazdák termésének jórészét, de annyi hasznót és kiadást számít hozzá a maximális árakhoz, hogy a hatósági ellátásra szoruló ruhátlan, kiehézt munkástömegek a keserves élet újabb problémája elé jutottak. Hogy fog tudni 25 koronás lisztet vásárolni a kisfizetős magánhivatalnok, hogy az ipari munkás stb. és hogy ossza be a 4 kilós fejadagot a sok gyermekes köztisztviselő és miből vásárolja meg horribilis áron a mindennapi kenyérhez szükséges másik 10-12 kilót fejéknél és havonként.

A termésrendelet tehát sehogyan sem felel meg a hozzáfűzött reményeknek, s ha a nemzetgyűlés jobb belátás után sürgősen nem hozza helyre az elhamarkodott intézkedéseket, hamarosan bajok, beláthatatlan, komoly bajok következhetnek. Nagy visszatetszést kelt a gazdák körében az is, hogy a kormány a cséplőgéptulajdonosokat, akik pedig vaggonszámra szerzik a kenyérmagot, teljesen mentesítette a beszolgáltatás alól, s alkalmat ad nekik a láncolásra; az állatállomány pedig egyenesen zsebké elleni merényletnek tartják, hogy a tavalyi termést már a folyó hó elsejétől a még el se csepellő ujjak az árban adják el nekik.

De maga a rendelet is olyan nehézkes, bürokratikus stílusban van fogalmazva, hogy szakértelem nélkül meg nem érthető. Nem érthető meg különösen az, hogy az amogy is óriási 500 koronás buzaár mellett hogyan kerülhet a hatóságnak 22 és fél koronába a nullás liszt, 12-30-ba a főző és 4 koronába a kenyérliszt. Mennyibe kerül akkor az állatállományoknak?

A Közélemezési Ügyosztály a következő felvilágosítást tette erre vonatkozólag közzé:

— A városi tanács hétfői ülésén az ellen emelte fel óvását, hogy az állam egy mázsa 500 koronás buzából 853 korona 50 fillért szed be a fogyasztó közönségtől. Ez az, ami az érdeklődőknél érthetetlennek találtott. A számítás a következő: A kiőrlési rendelet szerint a malomnak egy mázsa buzából 2 kiló buzadarát, 13 kiló finom lisztet, 25 kiló főzőlisztet, 40 kiló kenyér lisztet és 17 kiló korpát kell kiőrlni. Ez együtt 97 kiló. Három kiló elporlik. Az így előállított őrleményt az állam vagontételekben az alábbi árakon adja a hatóságoknak és intézményeknek: buzadara 25, finom liszt 22 50, főzőliszt 12 30, kenyérliszt 4, korpa 1 50.

— Nagyon bőkezű számítással az államot az 500 koronán felül őrlési díj címén legfeljebb 70 korona (Debrecenben egy félévvel ezelőtt 26 korona volt) minden egyéb költség és jutalékok címén legfeljebb 30 K illeti meg olyan adót szed tehát az állam a fogyasztótól, amelynek rendeltetését mélyesleges titok fedi. Akármilyen közérdekű célra fordítatik az innen eredő nagy állami bevétel, annak jogosságát nem lehet elismerni. Az állam, ugylátszik, a nagy vagyonhoz nem mer nyulni, de a kis jövedelműeket horribilisán adóztatja. A fogyasztási adók, míg azok filléres, krajcáros keretek között mozognak, talán jogosultak, de ilyen magas tételben alkalmazva a legsúlyosabb kritikát hívják ki maguk ellen.

Be kell jelenteni a gépkocsikat és motorkerékpárokat

A minisztérium legújabb kiadott rendelete szerint a gépkocsik és motorkerékpárok forgalomba tartására eddig kiadott minden forgalmi engedély 1920. évi nov. 1-én érvényét veszti és ezen a napon tul csakis oly gépkocsikat és motorkerékpárokat szabad forgalomban tartani, melyek a jelen rendelet alapján kiadott új forgalmi engedéllyel vannak ellátva. Új forgalmi engedély csakis oly gépkocsikra és motorkeré-

párookra adható ki, melyek a jelen rendelet értelmében elkészítendő nyilvántartásba fel fognak vétetni, továbbá azokra, amelyek 1920. aug. 15-ike után kerülnek ki valamely hazai gyárból vagy hozatnak be külföldről az országba. A nyilvántartásba való felvétel céljából minden gépkocsit és motorkerékpárt legkésőbb 1920. aug. 15-éig be kell jelenteni, a bejelentő lakhelye, tartózkodó helye, székhelye vagy telepe szerint illetékes szolgabírói hivatalnál.

A bejelentési kötelezettség kiterjed minden katonai és polgári hatóságra, köztintézményre, vállalatokra, magánosokra stb. szóval mindenkire, akinek birtokában akár üzemképes, akár javítás alatt levő vagy más okból üzemképtelen gépkocsi vagy motorkerékpár van, akár forgalomba akarja azt helyezni, akár nem, ki terjed továbbá a kötelezettség arra is, akitől gépkocsit vagy motorkerékpárt 1918. évi nov. 1. óta térítés nélkül elvettek. Ugyancsak kötelesek bejelenteni a gyárak, tároló helyek, garázsok, üzletek és javítóműhelyek a náluk levő idegen gépkocsikat és motorkerékpárokat.

Az új forgalmi engedély kiadása előtt minden gépkocsit és motorkerékpárt szakértői vizsgálat alá kell venni.

Aki a most kiadott rendelkezésnek valamely rendelkezését megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2 ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azon gépkocsi vagy motorkerékpár tekintetében, amelyre nézve a kihágást elkövetették a kihágási eljárás során a törvény értelmében elkövetésnek van helye. Az elkövetett gépkocsi vagy motorkerékpár az államot illeti. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságoknak mint rendőri büntető bíróságnak, a m. kir. államrendőrség működési területén pedig az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

A legújabb termésjelentés

A földmiveltügyi minisztérium most adta ki legújabb jelentését a várható termésről. A jelentésből a következő adatokat közöljük:

A hűvös, esős időjárás a buza szemfejlődését kissé károsan befolyásolta, a rozs, árpa, zab terméskilátásai csak csekély mértékben változtak a legutóbbi jelentés óta. A tengeri, a burgonya és a répa majdnem mindenütt igen jó termést ígér, a kerti vetemények, valamint a gyümölcsfák is dus terméssel kecsegtelnek.

A részletes telentések szerint a buza aratását az ország legnagyobb részében már befejezték, behordása és cséplése megindult, a rozstermésel ugyanigy vagyunk, az árpa aratása is befejeződött, a zab aratása pedig országszerte megindult.

A buza vetésterülete 1,554.390 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként átlag 5 8, vagyis összesen kb. 9,068 437 mázsa buzatermés várható. A rozs vetésterülete 905 884 kat. holdra tehető, a várható rozstermés kat. holdanként átlag 5, azaz összesen 4,558.784 mázsa. Az őszi és tavaszi árpavetés együttes területe 872.738 kat. hold, a várható termésmennyiség kat. holdanként 5 38, vagyis összesen 4 696.247 métermázsa. A zabvetés területe 598,271 kat. hold, amely területen kat. holdanként átlag 5 9 métermázst számítva, az összes várható zabtermés-mennyiség 3,540.180 métermázsa.

A városi tisztviselők igazoltatása

az oláh megszállás alatt tanusított magatartásért

Felkérem a város közönségét minden olyan adat közlésére a városi tisztviselőkkel, segédkezelő és egyéb alkalmazottakkal szemben, amely nevezetteknek az ellenséges megszállás ideje alatt tanusított magatartására, amennyiben az a megszálló idegen hatalom fokozottabb szolgálataban (propagandának szóban vagy írásban való terjesztésében) a tisztársak terrorizálásában, politikai megbízhatóság szempontjából való minősítésében, azok közvetett vagy közvetlen üldözésében, nemzetellenes, hazafiatal nyilatkozatban, vagy viselkedésben, előnyösebb alkalmazás kijárásában, vagy erre való törekvésben, általában oly természetű viselkedésben nyilvánult meg, amely az áltameszme a magyar állam iránti köteles hűség, az állami felségjogok és a közszolgálat szempontjából kifogás alá esik és a tisztársak, valamint a hazafias érzésű jogkereső közönség körében az illető alkalmazott iránt a bizalom megingathatására vezethető. Az adatok közlésének határideje folyó évi augusztus hó 10-ike; azontul érkezett adatközlések nem fognak figyelembe vétetni. Feltüntetendő az adat közlő neve, lakása, állása vagy foglalkozása, egyéb pontos

cime. Az adat közlő iv 2 tanuval előttemezendő. Névtelen leveleket nem veszek figyelembe. — Debrecen, 1920. július 31. Hubert Ottó, kormánybiztos főispán.

Életfogytiglani fegyház kapott a gyilkos Reinheimer

— A főtárgyalás második napja —

Szerdán reggel folytatta a törvényszék gyorsított tanácsa Reinheimer Rezsőnek, Rubin Farkas gyilkosának bűnügyében a tárgyalást. Kedden este a beidézt tanuk nagy száma miatt csak a vád és védőbeszédéig jutott el a bíróság.

Tegnap délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg a főtárgyalást Nagy Kálmán elnök.

Ferenczy Tibor ügyész reflektál a védő keddi beszédére, majd Vekerdy Géza védőügyvéd rövid viszon válsza után az elnök meg-egyszer elmondatta Reinheimerrel Rubin Farkas megölését.

Elnök: Hányan voltak jelen s kiknél milyen fegyver volt?

Reinheimer: Tizennégyen voltunk, hat-hétnél volt Manlicher-puska, a többinél revolver. Nálam Steier-pisztoly volt.

Majd az elnök, az ügyész meg a védő is az iránt intéznek kérdéseket Reinheimerhez, hogy hogyan lehet az, hogy a meggyilkolt Rubin hulláján a gyomorban is találtak egy golyót?

Reinheimer feleletképen azt erősíteti, hogy ő csak egy lövést tett, azt is a homlokára, a többi jelenlévő fegyveresekről nem hiszi, hogy azokkal lőttek volna. Különben is csak nála volt Steier-pisztoly, a többieknél — ugy emlékszik, — hogy Frommer-pisztoly, vagy puska volt.

Elnök azt a golyót, a melyet a hullában találtak s amelyet a fiatal Rubin magával hozott, a bűnjelekhez csatolja.

Azután megkérdi Reinheimert, kíván-e még valamit védelmére felhozni.

Reinheimer: Bűnösnek érzem magam, mert embert öltem, de megbántam ezt régen. Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Másfél órai hosszú tanácskorás és a közönség izgalmas várakozása után jött vissza a tárgyalóterembe a bíróság, Mindenki a bírák arcát nézi, onnan akarja leolvasni az ítéletet, Bevezetik Reinheimert. Most is nyugodtan jön be bár látszik hogy leplezi idegességét. Sír csendben olvassa fel Nagy Kálmán az ítéletet.

Bűnösnek mondta ki a bíróság Reinheimer Rezsőt egy rendbeli gyilkosság, egy rendszándékos emberölés kísérletének büntetésében mint felbujtót, hét rendbeli személyes szabadság megsértése, egy rendbeli lázadás, egy rendbeli rablás, egy rendbeli zsarolás, három rendbeli magánlaksértés, három rendbeli orgazdaság büntetésében, s ezért életfogytiglani fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte, míg a sikkasztás és egy rendbeli rablás büntetésének vádjai alól felmentette.

Reinheimer, mikor az életfogytiglani fegyház szót meghallotta, boldogan felsóhajtott. Mázsa kő hullhatott le a súlyosan terhelt szívről...

Az ítélet indokolását, amely pedig jó 20 percig tartott, már megkönnyebbülten halgatta végig.

A bíróság enyhítő körülménynek vette büntetlen előéletét, a töredelmes beismerést, amely a nyomozásnak sok támpontot nyújtott, míg súlyosbító körülménynek vette a bűn halmazát.

A bíróság özv. Rubin Farkasné keresetével, aki ügyvédje úján évi 30,000 korona, vagy egy összegben fizetendő 700,000 korona kártérítést igényelt, polgári perre utasította.

Az ítélet ellen sem felebbezésnek, sem semmisségi panasznak helye nincsen, az ítélet jogerős és Reinheimer azonnal megkezdí büntetésének kitöltését.

Reinheimer Rezső, mikor az elnök be-rekesztette a tárgyalást, odament Ferenczy ügyészhez, s megkérte, hogy engedje meg neki, hogy Kompass Árpád lelkeszel és hozzátartozóival beszélhessen. Az ügyész Reinheimer kívánságát teljesítette.

HIREK

Antiszemita

volt Reinheimer, a gyilkos terrorista, mint a bíróság előtt kérkedett vele. Antiszemita volt már a proletárdiktatura előtt, hangoztatta gyakorlatát, s mindig arra törekedett, hogy a zsidókat üsse és kiírta. Nyilván azt hitte a jeles firma, hogy a keresztyén kurzus idején az antiszemitizmussal megmentheti a bőrét. Azt hitte, hogy antiszemita lenni és mellé ve-regetni ma egyenlő a jó keresztyénnel és, becsületes magyar hazafival. Jó, hogy csalódott ez az elvetemült gyilkos, mert nagyobb vérszemet kaptak volna az álpróféták és álkeresztyének, akik a la Reinheimer csak szájukkal hirdetik az antiszemitizmust, lelükben azonban gonoszabbak és aljasabbak a leghitványabb zsidóndól... Jó, hogy csalódott, mert egy kisinsység lehűtötte ezeknek a kurzus-lovagoknak a vérmérsékletét, s láthatják, hogy az antiszemitizmus nem menti az aljasságot és jellembeli silányságot...

— **Kirendelés.** A menekültügyi kirendelés dr. Dániel Gézá, Déva r.-t. város aljegyzőjét a debreceni árvizsgáló bizottsághoz rendelte ki.

— **Városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága augusztus 11-én rendkívüli közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg e hó 5-én, délután a közigazgatási, 7-én pedig a jog- és pénzügyi bizottság tart ülést.

— **Az Amerikából hazatért hadkötelesek ügyében** a honvédelmi kormány körrendeletben tudatta a törvényhatóságokkal, hogy azok, akik hadköteles sorban vannak, sor alá állítandók.

— **Az önkéntes lakásnyomozó bizottság** alig kezdte meg működését, már is eredményekre mutathat. Eddig már több mint 50 olyan nagy lakást jelentettek be, melyekből bőven lehet rekvirálni a menekültek javára. Így pl. kiderült olyan eset, hogy 7 szobás lakásban magános aglegény él, akinek csak kutyája van, másutt pedig idős nő csak a macskájával lakik, mert a takarítást is bejáró végzi. Az önkéntes lakásnyomozó bizottság (törvényszék 3. emelet 53. szoba) kéri a közönség támogatását, hogy az összes menekülteket elhelyezhesse.

— **Eljegyzés.** Özveggy Csánky Viktor né Tildike leányt eljegyezte Szieghart László tanár, tartalékos főhadnagy.

— **Külföldi állatszallítások.** A földmívelésiügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy a külföldi állatszallításokat ezentul nem az állatforgalmi r.-t. eszközzel, mert külföldi állatszallításra kizárólag a földmívelésiügyi miniszter ad engedélyt.

— **Felszerelést kér a színházi zenekar.** A debreceni Csokonai színház igazgatója, Kardoss Géza a háziezred zenekarából szervezte meg a színházi zenekart, a szerződést vele meg is kötötte, sőt 100.000 korona előleget is adott a szükséges hangszerek beszerzésére, azonban kiderült, hogy 526.000 korona volna szükséges e célra. Miután a háziezred zenekara e nagy összeget előteremteni képtelen, a tanács utján a városi közgyűléstől fogja kérelmezni. A zenekar három tagu küldöttsége ez ügyben felkereste szerdán Hubert Ottó kormánybiztos-főispán és támogatását kérte. Tudomásunk szerint Miskolc város 300.000, Nyiregyháza 500.000 koronával támogatta a színházi zenekart. Ha a város a hangszerek beszerzésében támogatja a színházi zenekart, akkor már e hó közepén megkezdik a műsorra tüzött operák betanulását és a téli évadban már operaelőadásokban lesz részünk.

— **Menekült tanulók felügyelése.** Hajdúmegye területén 22 menekült egyetemi, középiskolai, elemi tanuló részére mindkét nemből, több szives család ingyenes ellátást ajánlott fel a nyári szünet hátralevő idejére. Felhívom mindazokat, akik erre igényt tartanak, hogy nálam minél hamarabb jelentkezzenek. Dr. Darkó Jenő miniszteri biztos, hivatal vezető.

— **Felhívják a keresztyén mészárosok,** hogy a folyó hó 6-án pénteken délután 5 órakor az ipartestület helyiségében nyersbőr értékesítése tárgyában tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Varga Imre mészáros.

— **Fényképészek képzésére kell.** A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, mely szerint a fényképészipart, miután csak hosszabb gyakorlás útján sajátítható el, a képzés igazolásához kötött mesterségek közé sorozza. Erről az iparhatóságokat értesítette.

— **Rendőri hírek Zsáklópon.** Az István Gőzmalom R. T. igazgatósága feljelentést tett Tarcsi György és Várhatmi Imréné alkalmazottjai ellen, kik mint zsákraktári alkalmazottak a gőzmalom tulajdonát képező 1450 drb zsákot 40 ezer korona értékben 1 év alatt eltűntették. A rendőrség a zsáktolvajok ellen az eljárás folyamatba helyezte. — **Ruha tolvaj.** Rozák Erzsébet közközházi ápoló panaszt tett a rendőrségen Kónya Fodor Juliánna ellen, mivel a közközházban ismerkedett meg, akinek elmondta, hogy ruhája lakásán van. Kónya Fodor Juliánna ajánlkozott a ruha elhozatalára és a Rozák Erzsébettől kapott írása alapján ennek lakásáról elemelte a ruhákat és nyomtalanul eltűnt. A rendőrség Kónya Fodor Juliánát körözi.

— **Radium gyógyintézetemet rheumaticus betegek részére** ujjal megnyitottam. A gyógykezelésre vonatkozólag felvilágosítást nyújt dr. Horváth Károly Király utca 5. sz. I. em.

— **Legrosszabb nyakkendőit ujjalalkitják „Kolosné nyakkendő-terében”** Rákóczi u. 23.

Rivégezték a demecseri vörös vezért

Weszprém, aug. 4. (Nemz. St. tel. jel.) Csaplár János tanítót, aki a demecseri ellenforradalmat leverte, a törvényszék kétéltali halálra ítélte. Ma érkezett le Veszprémbe a kormányzó döntése, amelyben Csaplár keményi kérvényét elutasította. Az ítéletet ma végre is hajtották. A megelőző éjjel Csaplár öngyilkosságot kísérelt meg, felakarta vágni balkezén az ereket, de csak könnyebb sérülést szenvedett.

Tisza István gróf gyilkosai a bíróság előtt

A honvédelmi miniszter a tárgyaláson

Budapest, aug. 4. (N. St. t. j.) A katonai bíróság ma folytatta Tisza István gróf gyilkosságainak bűnügyében a főtárgyalást. A tárgyalás megnyitáskor az elnök elrendelte a vádlottak elővezetését. Dobó István a kórházban lévén, elnök felfüggeszti addigra a tárgyalást, míg Dobó megérkezik. Szűnet alatt a tárgyaló terem előszobájában megjelent Heltai Viktor Budapest volt városparancsnoka. A tárgyalás megnyitása előtt megjelenik Horthy István tábornok, a kormányzó bátyja, Ráday Gedeon gróf, Sréter István honvédelmi miniszter ur telefonon jelentette be, hogy a tárgyalást megkívánja hallgatni s kérte, hogy tartsanak fenn helyet neki.

A honvédelmi miniszter 11 óra tájban megis jelent.

A bíróság ezután megkezdte Dobó István kihallgatását. Lévy István ügyvéd Dobó védelmére előterjesztést tett, hogy a hadbíróhoz hozzon döntést, hogy Dobó ügyében polgári, vagy katonai bíróság illetékes-e? Dobó ugyanis önmányokkal nem tudta bebizonyítani, hogy leszerelt, de a honvédelmi miniszter rendelete

A Keresztyén Nemzeti Liga

választmánya kedden, f. hó 3-án, d. u. 6 órakor tartotta első gyűlését a vármegyeház kis tanácstermében dr. Haendel Vilmos elnöklété alatt. Jelen voltak Hubert Ottó, Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispánok is és a választmány tagjai közül számosan, férfiak és nők. Megalakítottak 6 szakosztályt: igazságügyi, jogvédőt, közoktatásügyi, közgazdasági, sajtóügyi, propaganda szakosztályt. Ezentul ezen szakosztályok készítik elő az egyes ügyeket és úgy terjesztik végrehajtásra fel a választmány elé. Megválasztották dr. Dávid István törvényszéki bíró ügyvezető elnökké, akitől különösen a keresztyén társadalom megszervezésének a nagy munkáját várják. Erre a célra különben kiküldtek egy 3 tagu előkészítő bizottságot is. Beható vita fejlődött ki a külföld helyes informálásának a kérdésében. Ismeretes, hogy a nemzetközi zsidóság és szociáldemokrácia a külföld minden nagyobb városában a kezében és zsebében tartott sajtó útján nap-nap után állandóan hazug híreket terjeszt rólunk. Ennek a rágalmazó hadjáratnak igen káros, sőt végetes következményei vannak ránk nézve, amiket nem szabad épen hazánk és nemzetünk jövője szempontjából télenül néznünk és törnünk, hanem ellene fel kell vennünk az irtó háborút. — Az egyik mód lenne ez, amit a „Hajdúföld” is nemrégiben egyik vezércikkében fejtegetett: egy francia nyelvű lap kiadása Budapesten, amit azután a külföld minden illetékes tényezőjéhez eljuttatnánk.

Ez a megoldási mód már közölve is van a Liga fővárosi vezetőségével. A másik mód az, hogy minden nagyobb külföldi lapban próbáltunk állandóan cáfoló cikkeket elhelyezni. E tekintetben is sokat tett már a Liga, úgy hogy a nagyobb külföldi városokban fizetett kirendeltségei működnek. A kérdés megoldását a sajtó szakosztályhoz tette át a választmány. Végül kimondták, hogy a rendes havi választmányi üléseket ezentul minden hó második hétfőjén fogják megtartani.

szert leszereltnek tekintendő. A bíróság úgy határozott, hogy az illetékesség kérdésében majd a polgári bíróság fog dönteni. Ezután megkezdtek Dobó kihallgatását. Arra a kérdésre, hogy bűnsnek érzi-e magát, azt feleli, hogy nem. Majd részletesen előadja a Tisza gyilkosságban való szerepét.

Budapest, augusztus 4. (Nemzeti St. tel. jel.) Dobó kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem érzi magát bűnsnek, a Tisza gyilkosságáról semmi tudomással sem bír s nincs is tisztában a gyilkossággal.

Mondada XXXXXX kérdéseire zavaros feleleteket ad. A forradalom idején kórházban volt.

Fölment az Astóriába is, mert aznap az orvosi vizit elmaradt. Több társával, megebédelt, de előbb lecsillapítottak több lövöldöző osztrák katonát, mely délután a Kelenföldre ment ki, ahova egy vagon rakomány érkezett a tengerészeknek. Október 30-ig sem nem ismert senkit a Károlyi-pártban, sem őt nem ismerték.

A kihallgatás folyik.

Benes barátokat keres

Prága, augusztus 3. (Nemz. St. tel. jel.) Benes cseh külügyminiszter szombaton Belgrádba onnan pedig Bukarestbe utazik.

A szerbek kacérkodnak a kommunistákkal

Kaposvár, aug. 4. (Nemz. St. tel. jel.) A szerb királyi kormánybiztos leiratot adott ki jul. 27-én, amelyben közli, hogy a jugoszláv kormány Pécs szocialista munkássága kérését, hogy népgyűlést tarthassanak, amelyben a nemzeti tanácsot újból megakarják választani, engedélyezi és hozzájárul ahhoz is, hogy új törvényhatóságot válasszanak, amelyen a tisztújítást is megejtik. Ez az újonnan megválasztott tisztikar vezetné a város ügyeit. A kormánybiztos hangsúlyozta, hogy ezt azért engedélyezi, hogy a felforgatók ne érvényesülhessenek, más-

részt pedig a munkásság követelése kielégítenek. Ide érkezett hírek szerint a népgyűlést meg is tartották s megválasztották a Nemzeti Tanács tagjait, míg a törvényhatósági bizottság tagjait a következő héten választják meg. Így remélik a szerbek, hogy Pécs és vidékét továbbra is elvonják a magyar uralom alól.

SPORT

A Szombathelyi Haladás SC Debrecenben. A Vasutas Sport Club ismét szép sporteseményben részesül Debrecenben, mikor a vidék legerősebb csapatát, a Szombathelyi Haladást lehozhatja. Szombaton a Haladás a DTE-vel, előzőleg pedig a DEAC a Vasutassal, míg vasárnap a Haladás SC a Vasutassal, előzőleg pedig a DEAC a DTE-vel játszik.

A hatósági lisztellátás újabb szabályozása

A 4787/1920. M. E. sz. rendelet 15. §-a értelmében az 1920—21. gazdasági évben hatósági lisztellátásra a következők tarthatnak igényt:

1. A nemzeti hadseregnek tényleges szolgálatban álló vagy nyugellátást élvező havidíjas tagjai és azok hozzátartozói, akik az illetékes katonai hatóságtól nyert és tényleges vagy nyugdíjas katonai minőségüket igazoló okmány alapján azon hozzátartozóikkal együtt, akik az ellátásra jogosulttal közös háztartásban élnek és ellátásukról tényleg az igényjogosult gondoskodik, hatósági ellátásra, jövedelmükre tekintet nélkül felvétetnek.

2. A közhatalosoknak, közhivataloknak és közintézményeknek tényleges szolgálatban álló, vagy nyugellátást élvező tagjai és alkalmazottai, ugyancsak azok hozzátartozói, akik az igényjogosulttal közös háztartásban élnek és akiknek állandó természetbeni ellátásáról tényleg az igényjogosult gondoskodik, hatósági ellátásra, jövedelmükre tekintet nélkül felveendő, azonban a most említett közszolgálati alkalmazottak közül a tényleges szolgálatban állók ezen körülményt, valamint az említett hozzátartozók létszámát hivatalfőnökök írásbeli bizonyítványával, a nyugdíjasok pedig ezen minőségüket, valamint igényjogosult hozzátartozók létszámát nyugellátásukra vonatkozó okmányokkal, arcképes vasúti igazolványukkal és rendőri bejelentőlapjaikkal előzetesen tartoznak igazolni.

3. Azon egyéb ellátatlanok, akiknek évi jövedelme a 25.000 koronát meg nem haladja, valamint ezeknek mindazon hozzátartozói, akik az illető ellátatlannal közös háztartásban élnek és amennyiben állandó természetbeni ellátásukról tényleg az igényjogosult gondoskodik, hatósági lisztellátásra szintén felvehető. A most említett igényjogosultak közül azok, akik bármely magánvállalatnál (kereskedelmi, ipari) vannak alkalmazva, évi jövedelmüket és háztartásaik tagjainak létszámát az illető vállalat, illetve munkaadójuk által rendőri bejelentőlapjuk becsatolása alapján írásban igazolhatják.

A vállalat vezetője, illetve a munkaadó az általa kiadott ilyen igazolványok adatainak valódiságáért személyesen felelős. Valótlan, vagy hamis adatot tartalmazó igazolvány kiállításánál az illető kiállító ellen törvényes büntető eljárás megindíthatik.

Mindenki más, aki a fentiek alapján hatósági lisztellátást igényel, jogosultságát, illetve azt, hogy jövedelme az évi 25.000 koronát meg nem haladja, a városi előjáróság által kérelmekre a Behlen-u. 3. sz. alatti hivatalos helyiségben kiállítandó hatósági igazolvánnyal tartozik igazolni. Ezen jogosultak háztartásuk személylétszámát rendőri bejelentőlapjaikkal is igazolni tartoznak.

4. A kórházak, gyermekmenhelyek, más emberbaráti intézmények, internátusok stb. el-látottjai és alkalmazottjai a rendelet szerint, az illető intézet, vagy intézmény által részükre kiállítandó igazolvány alapján hatósági lisztellátásra évi jövedelmükre tekintet nélkül szintén igényt tarthatnak.

A jövedelem nagyságának megállapításánál az évi összjövedelem veendő figyelembe. Mindezek, akik a városi lisztirodában eddig is testületileg tartottak nyilván, hatósági ellátásra vonatkozó igényjogosultságukat a folyó évi augusztus hó 5-től kezdődőleg a fenti szabályok szerint testületileg eszközölhetik.

A 4787/1920. M. E. sz. rendelet értelmében a város összes, hatósági ellátásra jogosult lakosai, tekintet nélkül arra, hogy az illetők valamely beszerzési csoportnak tagjai-e vagy sem, kivétel nélkül a városi lisztirodánál tartandók nyilván. A város ellátatlanjainak liszt-kontigense ugyanis a lisztiroda nyilvántartásai-ban kimutatott személylétszám alapján fog a

miniszterium által megállapítani s ezen kontigensből fog levonásba hozni az egyes esetleg közvetlen lisztellátás élvező beszerzési csoportok személylétszáma és lisztüksége.

Felhívjuk tehát az említett összes testületek és intézmények vezetőseit, hogy az összes jogosultak összeírásához szükséges „nem termelő lap”-okat a Csapó-u. sz. a. testületi lisztirodában megbízottjaik útján sürgősen átvenni sziveskedjenek s azok rovatait megfelelően kitöltve, ugyancsak a lisztirodába a jogosultak névjegyzékével és a rendőri bejelentőlapokkal együtt szolgáltatassák be.

Mindenki más, ellátásra vonatkozó igényjogosultságát a lakása szerint illetékes lisztirodában a fentebb említett szabályok szerint ugyancsak a f. é. aug. hó 6-tól kezdődőleg délelőtt 8-tól 2 óráig igazolhatja.

Az egyes háztartásokról felvett „nem termelő lapja” című törzslap darabja után egy korona fizetendő.

Akik a fentiek szerint igényjogosultságot a városi lisztirodánál elfogadhatólag igazolni nem tudja, hatósági lisztellátásra nem vehető fel, illetve az ellátatlanok jegyzékéből kihagyatik.

Amennyiben az ellátatlanok jegyzékéből való kihagyást magára nézve sérelmesnek találja, az ellen a városi lisztiroda vezetőjéhez intézendő indokolt felszólalással élhet. E felszólalásra hozott határozat ellen a polgármesterhez intézendő, azonban a városi tanács közéleti ügyosztályánál (Piac-u. 9) beadandó felelvezésnek van helye.

Az 1920—21 gazdasági évben az egyes ellátatlanok által igényelhető lisztadagok a közéleti ügyosztály miniszter ur rendeletileg fogja megállapítani.

Erről, valamint a szükséges lisztkönyvek kiosztásáról a város lakosságát a rendelet vétele után haladéktalanul tájékoztatni fogjuk.

Közéleti ügyosztály.

A gabona vásárlása

A 4787—1920 M. E. sz. rendelet értelmében a termelő búzát, rozst és kétszerest csakis akkor adhat el, ha a rá kivetett gabonát már előbb beszolgáltatta. Búzát, rozst és kétszerest a fogyasztó bárhol szabadon vásárolhat ez a mennyiség azonban nem lehet annál nagyobb mint amennyire a vásárlónak és az általa ellátandó személyeknek 1921 augusztus 15-ig normális fogyasztás mellett szüksége van. Gazdasági szükséglete a fentiek szerint szabadon vásárolható a buza, roz és kétszeres amely a hiányzó vetőmagra, konvercióra stb. a helyi szokások szerint szükséges. Eladás eljárása az említett terményeket vagy azok örleményeit sem kereskedő sem más nem vásárolhatja meg, kivéve azon malmokat, melyek erre a közéleti ügyosztálytól engedélyt nyertek.

A közéleti ügyosztály miniszteriumnak 16021. sz. rendelete szerint a buza, roz és kétszeres piaci árusítása tilos.

Debrecen, 1920 augusztus 4.

Közéleti ügyosztály.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

Művész előadás a Vígyszínházban. Pénteken, szombaton és vasárnap a budapesti Dunaparti Színház tagjai tartanak kabaré előadást a Vígyszínházban. A műsor csupa új ének, tánc és tréfából áll. Kacagás lesz bőven. Jegyek a mai naptól kezdve a Vígyszínház pénztáránál előre válthatók. — Részletes program a plakátokon és színlapokon.

Cirkuszapachok III. Amerikai kalandor történet 6 felvonásban, bemutatja az Uránia. Gyémánt hajó bűnügyi kalandor történet 6 felvonásban a főszerepekben Bessel Oria és Carl de Vogt, bemutatja az Apolló.

APOLLO	URANIA
Csütörtök—Vasárnap	Csütörtök—Vasárnap
A gyémánt hajó	5 nap
Kalandor történet 6 felvonásban.	Amerikai kalandor történet
Főszereplők: Bessel Oria, Carl de Vogt	Cirkuszapachok III.
Előadások 7 és 9-kor.	8 felvonásban
	Előadások 7 és 9-kor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bélyeggyár és véső-intézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Koros Sándor
Értel-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Karbolineum kapható STERN festék-kereskedőnél Piac-u. 10.

Naptártömb 1920. évre mintegy 10—15 drb kapható lapunk kiadóhivatalában.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tüzfát vagon-tételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tüzfá és szén-kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölök.

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.
Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Blattner József üveg, tükör és porcellán kereskedése, üvegezési és képeretelési vállalata. **Csapó-utca 1. szám.** Raktáron jelenleg kész ablakok, vizes és boros poharak, lámpacsövek, gumimárkák stb. Viszonteladónak engedmény.

Nyomdásztanulóul
felvétetik fizetessel lapunk nyomdájában 3—4 középiskolát végzett értelmesek f. u. — Jelentkezhetni bármikor.

RANKAI GYULA
bankbizományi irodája
Debreczen Degenfeld-
tér 6. (Kenyéripiac.)
IDEGEN PÉNZEK:
Dollár, lei, sokol, lira, marka, frank stb. ÉRTÉK-PAPIROK. Kőcsönközvetítés. Vállalatok finanszírozása. MEGBÍZÁSOK. Díjmentes tanács minden bankügyben.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T**

Ha szép akar lenni? Korzó arczkremit és szappant használjon!
PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperealkalmak, kószerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI GYIKKEK, kreolín stb. legolcsóbban szerezhetők be a
Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Ha olcsó és izléses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar az vásároljon kizárólag Rózsa Virágcsarnokba
Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület.) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári áron.